

Briselē, 3.10.2012
COM(2012) 578 final

2012/0280 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES REGULA

**par pienskābes izmantošanu, lai samazinātu mikrobioloģisko virsmas piesārņojumu uz
liellopu liemeņiem**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Regulā (EK) Nr. 853/2004 ir paredzēti īpaši higiēnas noteikumi, kas attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku jāievēro pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem. Minētā regula nosaka, ka pārtikas aprītē iesaistītie tirgus dalībnieki dzīvnieku izcelsmes pārtikas attīrīšanai no virsmas piesārņojuma nedrīkst izmantot nevienu citu vielu, izņemot ūdeni, ja vien šādas vielas izmantošana nav apstiprināta saskaņā ar minēto regulu. Regula paredz, ka apstiprinātu vielu izmantošana nedrīkst ietekmēt pārtikas aprītē iesaistīto tirgus dalībnieku pienākumu nodrošināt atbilstību minētās regulas prasībām.

Komisija 2010. gada 14. decembrī saņēma pieteikumu apstiprināt pienskābes izmantošanu virsmas piesārņojuma samazināšanai uz liellopu liemeņiem un gaļas.

2011. gada 26. jūlijā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) pieņēma labvēlīgu atzinumu par pienskābes nekaitīguma un efektivitātes novērtējumu, lietojot to attīrīšanas vajadzībām. Tāpēc Komisija ierosināja pasākumus saistībā ar pienskābes izmantošanu virsmas piesārņojuma samazināšanai uz liellopu liemeņiem.

2. APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

2012. gada 21. septembrī Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajai komitejai tika iesniegts Komisijas regulas projekts, ar ko apstiprina pienskābes izmantošanu, lai samazinātu virsmas piesārņojumu uz liellopu liemeņiem, un tika pieprasīts tās atzinums. Komiteja nesniedza atzinumu par Komisijas regulas projektu, jo netika panākts kvalificēts balsu vairākums ne par, ne pret ierosinātajiem pasākumiem.

Tādējādi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 853/2004 3. panta 2. punktu un Padomes Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantu Komisija iesniedz Padomei un Parlamentam Padomes regulas projektu attiecībā uz veicamajiem pasākumiem, un Padomei ir divi mēneši laika, lai paziņotu savu nostāju, pēc kuru beigām Parlamentam ir doti vēl divi mēneši savas nostājas paziņošanai. Ja Padome nav paudusi viedokli, Regula tiek nosūtīta atpakaļ Komisijai, un tai ir juridisks pienākums pieņemt pasākumus.

Šai īstenošanas regulai nebija paredzēts veikt ietekmes novērtējumu.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Saskaņā ar *EFSA* labvēlīgo zinātnisko atzinumu un ņemot vērā to, ka pienskābe var ievērojami samazināt iespējamo mikrobioloģisko piesārņojumu, tiek uzskatīts par lietderīgu apstiprināt tās izmantošanu virsmas piesārņojuma samazināšanai liellopu liemeņiem. Tomēr šādam lietojumam būtu jāparedz konkrēti nosacījumi (koncentrācija, temperatūra, utt.), kas minēti šīs regulas pielikuma I daļā.

Pienskābes lietošana virsmas attīrīšanai būtu jāatļauj tikai kautuvēs uz liemeņiem, pusliemeņiem vai ceturtdaļliemeņiem, un tās lietošana būtu jāiekļauj labas higiēnas praksē un sistēmās, kas balstītas uz *HACCP*. Turklāt pienskābes lietošana nedrīkst ietekmēt pārtikas apritē iesaistīto tirgus dalībnieku pienākumu ievērot Savienības tiesību aktu prasības pārtikas higiēnas jomā, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 852/2004, Nr. 853/2004 un Nr. 2073/2005, un nekādā ziņā to nedrīkstētu uzskatīt par labas higiēniskas kaušanas prakses un darba procedūru aizstājēju.

Priekšlikums

PADOMES REGULA

par pienskābes izmantošanu, lai samazinātu mikrobioloģisko virsmas piesārņojumu uz liellopu liemeņiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku¹, un jo īpaši tās 3. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu² paredz vispārīgus noteikumus, kas pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem jāievēro attiecībā uz pārtikas produktu higiēnu, it īpaši ņemot vērā principu par tādu procedūru vispārēju ieviešanu, kas balstītas uz riska analīzi un kritisko punktu kontroli (*HACCP*).
- (2) Regulā (EK) Nr. 853/2004 ir paredzēti īpaši higiēnas noteikumi, kas attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku jāievēro pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem. Minētā regula nosaka, ka pārtikas aprītē iesaistītie tirgus dalībnieki dzīvnieku izcelsmes produktu attīrīšanai no virsmas piesārņojuma nedrīkst izmantot nevienu citu vielu, izņemot dzeramo ūdeni, ja vien šādas vielas izmantošana nav apstiprināta saskaņā ar minēto regulu.
- (3) Turklāt Komisijas 2005. gada 15. novembra Regulā (EK) Nr. 2073/2005 par pārtikas produktu mikrobioloģiskajiem kritērijiem³ ir noteikti mikrobioloģiskie kritēriji dažiem mikroorganismiem un izpildes noteikumi, kas jāievēro pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem, īstenojot Regulā (EK) Nr. 852/2004 minētos vispārējos un īpašos higiēnas pasākumus. Minētā regula paredz, ka pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem ir jānodrošina, lai pārtikas produkti atbilstu šiem mikrobioloģiskajiem kritērijiem.

---

¹ OV L 139, 30.4.2004., 55. lpp.

² OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp.

³ OV L 338, 22.12.2005., 1. lpp.

- (4) Komisija 2010. gada 14. decembrī saņēma pieteikumu apstiprināt pienskābes izmantošanu virsmas piesārņojuma samazināšanai uz liellopu liemeņiem un gaļas.
- (5) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) 2011. gada 26. jūlijā pieņēma zinātnisku atzinumu par pienskābes nekaitīguma un efektivitātes novērtējumu, lietojot to mikrobu izraisītā piesārņojuma attīrīšanai no liellopu liemeņiem, izcirtņiem un atgriezumiem⁴.
- (6) Minētajā atzinumā *EFSA* secina, ka apstrāde, izmantojot pienskābi attīrīšanai, nerada bažas par kaitīgumu, ja izmantojamā viela atbilst Savienības specifikācijām attiecībā uz pārtikas piedevām. Turklāt *EFSA* secina, ka apstrāde ar pienskābi ievērojami samazina mikrobioloģisko piesārņojumu, salīdzinot ar apstrādes neveikšanu vai apstrādi ar dzeramo ūdeni, un ka ir maz ticams, ka šāda apstrāde varētu sekmēt mikrobu rezistences veidošanos.
- (7) *EFSA* iesaka pārtikas apritē iesaistītajiem uzņēmējiem validēt šādas apstrādes antimikrobiālo efektivitāti pie īpašiem pārstrādes nosacījumiem un pārbaudīt pienskābes koncentrāciju, uzklāšanas temperatūru un citus faktorus, kuri ietekmē pienskābes kā attīrīšanas līdzekļa efektivitāti. *EFSA* atzinumā arī secināts, ka šāds pienskābes izmantojums neizraisa nelabvēlīgas sekas attiecībā uz vidi.
- (8) Saskaņā ar *EFSA* atzinumu atlieku daudzums, kas tiek absorbēts liellopu gaļā no apstrādes ar pienskābi, nepārsniegs 190 mg/kg. Šāds daudzums uzskatāms par atliekām, salīdzinot ar aktīvo daudzumu, kas vajadzīgs mikrobu izraisītā virsmas piesārņojuma samazināšanai. Turklāt tam nav nekādas tehnoloģiskās iedarbības uz gala produktu. Jāpiebilst, ka, salīdzinot ar pienskābes daudzumu, kas dabīgā veidā ir liellopu gaļā, mikrobu izraisītā virsmas piesārņojuma samazināšanai izmantotās pienskābes atlieku daudzums ir niecīgs, un tas neraisa bažas par kaitīgumu. Konservēšanas nolūkā dažos gaļas izstrādājumos kā pārtikas piedevu ir atļauts lietot pienskābes sāļus. Parasti šim nolūkam lietotā deva ir 20 000 mg/kg. Tādēļ pienskābes lietošana mikrobu izraisītā virsmas piesārņojuma samazināšanai ir skaidri nošķirama no pienskābes kā pārtikas piedevas lietošanas.
- (9) Saskaņā ar *EFSA* atzinumu, ņemot vērā to, ka pienskābe var ievērojami samazināt iespējamo mikrobioloģisko piesārņojumu, ir lietderīgi apstiprināt tās lietošanu virsmas piesārņojuma samazināšanai. Tomēr šāds lietošanas veids būtu jāatļauj, ievērojot konkrētus nosacījumus. Pienskābes lietošana būtu jāatļauj tikai kautuvēs uz liemeņiem, pusliemeņiem vai ceturtdaļliemeņiem, un tās lietošana būtu jāiekļauj labas higiēnas praksē un sistēmās, kas balstītas uz *HACCP*.
- (10) Komisijas Regulā (ES) Nr. 231/2012, ar ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1333/2008 II un III pielikumā uzskaitīto pārtikas piedevu specifikācijas⁵, noteiktas pārtikas piedevu specifikācijas, konkrētāk, to izcelsme, tīrības kritēriji un visa pārējā nepieciešamā informācija.
- (11) Saskaņā ar *EFSA* atzinumu pienskābei, ko izmanto, lai samazinātu virsmas piesārņojumu uz liellopu liemeņiem, ir jāatbilst specifikācijām, kas attiecībā uz pienskābi noteiktas Savienības tiesību aktos. Tādējādi, ja pienskābi izmanto, lai atbilstīgi šai regulai samazinātu mikrobioloģisko virsmas piesārņojumu, šādai pienskābei būtu jāatbilst Regulā (ES) Nr. 231/2012 noteiktajām specifikācijām.

⁴ *The EFSA Journal* (2011); 9(7):2317.

⁵ OV L 83, 22.3.2012., 1. lpp.

- (12) Pienskābes izmantošana mikrobioloģiskā virsmas piesārņojuma samazināšanai uz liellopu liemeņiem, pusliemeņiem vai ceturtdaļliemeņiem nedrīkst ietekmēt pārtikas aprītē iesaistīto tirgus dalībnieku pienākumu ievērot Savienības tiesību aktu prasības pārtikas higiēnas jomā, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 852/2004, Nr. 853/2004 un Nr. 2073/2005, un nekādā ziņā to nedrīkstētu uzskatīt par labas higiēniskas kaušanas prakses un darba procedūru aizstājēju vai par alternatīvu veidu, kā izpildīt minēto regulu prasības.
- (13) Pārtikas aprītes un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja nav sniegusi atzinumu tās priekšsēdētāja noteiktajā termiņā. Tāpēc Padomei būtu jāpieņem šajā regulā paredzētie pasākumi,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem atļauts kautuvēs izmantot pienskābi, lai samazinātu mikrobioloģisko virsmas piesārņojumu uz liellopu liemeņiem vai pusliemeņiem, vai ceturtdaļliemeņiem saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti šīs regulas pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

PIELIKUMS

I daļa. Nosacījumi pienskābes lietošanai kautuvēs mikrobioloģiskā virsmas piesārņojuma samazināšanai uz liellopu liemeņiem vai pusliemeņiem, vai ceturtdaļliemeņiem

1. Pienskābes šķīdumus jāgatavo tikai no pienskābes, kas atbilst Regulā (ES) Nr. 231/2012 izklāstītajiem kritērijiem.
2. Pienskābes šķīdumus jālieto:
  - a) tikai kautuvēs, uzklājot uz mājas liellopu (ieskaitot *Bubalus* un *Bison* sugas) gaļas veseliem liemeņiem vai pusliemeņiem, vai ceturtdaļliemeņiem;
  - b) tikai apsmidzinot vai apmiglojot ar 2 % līdz 5 % pienskābes šķīdumu dzeramajā ūdenī un temperatūrā, kas nepārsniedz 55°C;
  - c) tikai kontrolētos un pārbaudāmos apstākļos, kas integrēti uz *HACCP* balstītā vadības sistēmā, tostarp, iekļaujot vismaz II daļā aprakstītos kritērijus.
3. Pienskābes šķīdumus nedrīkst uzklāt uz liemeņiem ar redzamu fekālo piesārņojumu.
4. Pienskābes šķīduma uzklāšana nedrīkst radīt neatgriezeniskas fiziskas pārmaiņas attiecībā uz gaļu.

II daļa. *HACCP* kritēriju un kontroles parametru minimums

1. Lai novērtētu atbilstību mikrobioloģiskajiem kritērijiem Regulas (EK) Nr. 2073/2005 izpratnē, liemeņu paraugi jāņem pirms pienskābes šķīdumu uzklāšanas uz liemeņiem vai pusliemeņiem, vai ceturtdaļliemeņiem.
2. Saskaņā ar *HACCP* plānu ir jāpārbauda pienskābes koncentrācija apstrādes laikā, periodiski veicot uzraudzību, un koncentrācija ir jādokumentē un jāreģistrē.
3. Saskaņā ar *HACCP* plānu ir pastāvīgi jāuzrauga pienskābes šķīduma temperatūra apstrādes laikā, veicot instrumentālus mērījumus, un tā ir jādokumentē un jāreģistrē.

III daļa. Informācija par apstrādi

Pārtikas apritē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem, kas darbojas kautuvēs, kurās mikrobu izraisītā virsmas piesārņojuma samazināšanai uz veseliem liemeņiem vai pusliemeņiem, vai ceturtdaļliemeņiem izmanto pienskābes šķīdumus, par šādu izmantošanu ir jāinformē pārtikas apritē iesaistītie tirgus dalībnieki, kas ir apstrādāto liemeņu vai pusliemeņu, vai ceturtdaļliemeņu saņēmēji. Minētā informācija ir jādokumentē.